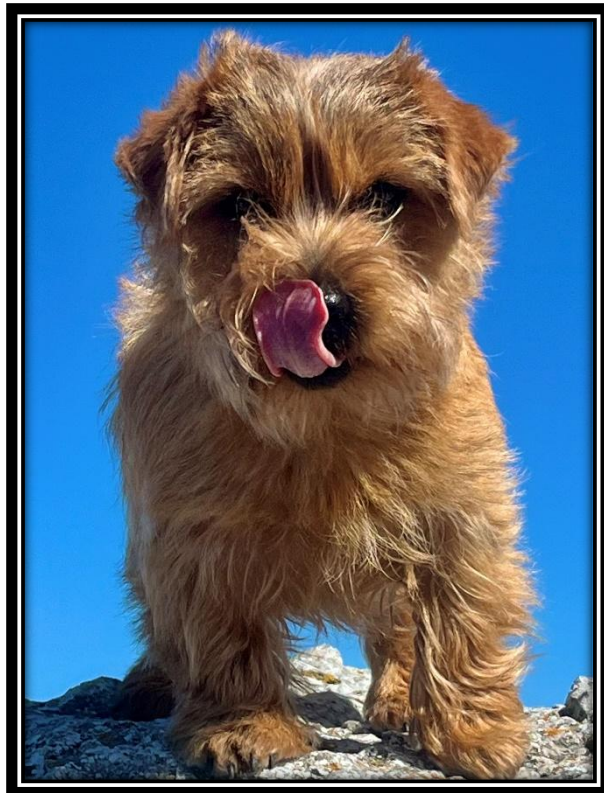

Rasspecifik avelsstrategi för -norfolkterrier- 4.0

Fastställd av SKK år 2025

Ingår i Svenska Kennelklubbens organisation

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Inledning.....	3
Regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare	3
Historik	4
Population	5
Nuläge	5
Långsiktiga mål.....	8
Kortsiktiga mål	8
Handlingsplaner	9
Funktionsegenskaper och vardagsmentalitet	9
Nuläge	9
Långsiktiga mål.....	11
Kortsiktiga mål	11
Handlingsplaner	11
Hälsa	12
Nuläge	12
Mål	13
Handlingsplaner	13
Exteriör	14
Nuläge	14
Mål	16
Handlingsplaner	16
Handlingsplaner för rasklubben	17
Bilagor	18
Bilaga 1 SKK utlåtande över reviderat RAS 2020	18
Bilaga 2 Ögonlysningar.....	19
Bilaga 3 Hälsoenkät.....	21

Inledning

På Svenska Kennelklubbens Kennelfullmäktige 2001 fattades beslut om att det för varje hundras ska finnas en rasspecifik avelsstrategi, RAS. Uppdraget att utforma RAS lades på specialklubbarna (i vårt fall Svenska Terrierklubben) som i sin tur har delegerat arbetet till rasklubbarna medan specialklubbarna ansvarar för samordningen. RAS ska aktualiseras och vid behov ändras och utvecklas vart 5:e år.

Bakgrunden till dokumentet finns att läsa i en rapport från Europakonventionen och uppdraget från SKK gäller alla raser. Hundar och hundavel har varit utsatta för granskning från många håll och det har även funnits en önskan hos uppfödarna och hanhundsägare i många rasklubbar att öka sina kunskaper och bli mer medvetna om sin ras.

Svenska Norfolkterrierklubbens (SNTK) avelsråd kallade alla uppfödare av norfolkterrier till en uppfödarträff i oktober 2003 där vi arbetade fram ett förslag till en första RAS och en avelspolicy. Förslaget gick också ut till de uppfödare som inte var med på träffen.

Vid uppfödarträffen i september 2004 arbetade vi vidare utifrån det befintliga materialet, en större enkät som genomförts, en avelsanalys utförd av Per-Erik Sundgren, Genetica AB, och givetvis våra egna erfarenheter. Vid uppfödarträffen i oktober 2015 gjordes senaste uppdateringen av RAS och ett förslag skickades till styrelsen för fastställande. P.g.a. fördröjd hantering hos SKK/SvTeK har dokumentet uppdaterats 2019 innan det fastställdes av SKK 2020.

Arbetet med RAS har skett kontinuerligt under 2024. Under året har även en hälsoenkät skickats ut till uppfödare och ägare av norfolkterrier. Vi fick in 170 svar vilket vi anser är en bra siffra utifrån dagens låga population. Hälsoenkätens resultat presenterades och diskuterades vid uppfödarträffen 2024, då även ett föredrag hölls av hjärtspecialisten Jens Häggström, som belyste de hjärtproblem som förekommer i rasen, och gav värdefulla råd. RAS skickades ut till uppfödare för synpunkter både innan och efter avelskonferensen.

Regler och rekommendationer för uppfödare och hanhundsägare

Alla hundägare bör bekanta sig med de bestämmelser som reglerar hundinnehav och avel:

1. Jordbruksverkets regler angående hållande av hund och katt.
2. SKKs Grundregler
3. SKKs avelspolicy
4. SNTKs RAS

I SKKs grundregler står att läsa att:

Hundavel ska bedrivas på ett sådant sätt att det främjar både tikens och avkommans hälsa och välbefinnande. Varje medlem som upplåter sin hund till avel ska vara väl förtrogen med SKKs

avelspolicy, rasens standard, provregler, registreringsregler och rasspecifika avelsstrategi samt aktuella bestämmelser i djurskyddslagstiftningen. Uppfödningen ska ske kvalitetsmedvetet och med stort ansvar.

Rekommendationer till uppfödare/hanhundsägare inför planerad kull:

- Endast mentalt och fysiskt friska hundar ska användas i avel.
- Alla individer som används i avel skall kunna fortplanta sig naturligt
- Alla avelsdjur rekommenderas vara ögonlysta inom ett år före parning.
- Alla avelsdjur bör ha auskulterade hjärtan inom ett år före parning.
- Avelsdjur rekommenderas genomgå mentalbeskrivning BPH

För att i möjligaste mån bibehålla rasens genetiska variation bör inavelsökningen hållas så låg som möjligt och max 2,5% beräknat på 5 generationer.

Detta görs genom att:

- Inavelsgraden i enskilda kombinationer är så låg som möjligt men max 6,25% dvs kusinparning beräknat i SKK/avelsdata.
- Inte upprepa kombinationer
- Inte överanvända enskilda avelsdjur. (Rekommendationen i nuläget är max 18 avkomor)
- Använda så obesläktade hundar som möjligt i avel t.ex. importer med andra blodslinjer

Det är av största vikt att arbeta för öppenhet, ärlighet och ett gott samarbete uppfödare/hanhundsägare emellan!

- Uppfödare /hanhundsägare uppmanas att utvärdera sina kullar/hanhundens avkomor så långt det är möjligt enligt RAS rekommendationerna under respektive nedanstående avsnitt.

Historik

Rasens historia, bakgrund och utveckling

Norfolk- och norwichterriernas allra tidigaste och egentliga ursprung känner vi inte till. Men vi vet att de små röda terrierna var mycket populära i East Anglia i östra England som var ett jordbruksområde. Första gången rasen omnämndes var runt 1890 men den kallades då trumpingtonterrier.

Hanhunden Rags kallas för rasens stamfar. Det sades att oavsett färg på tiken han parade blev valparna alltid röda. Några av de tikar han parade var en av strävvhårig foxterriertyp, en trumpingtonterrier, en liten glen of imaal och en helvit tik som sades vara en blandning av dandie dinmont och släthårig foxterrier – denna tik kallades Ninety och användes mycket i avel.

Rags mor liknade dåtidens aberdeen terrier som med tiden blev dagens skotska terrier. Hans far var en trumpingtonterrier.

De små röda terrierna innehöll en blandning av flera andra terrierraser - en större typ av yorkshireterrier, små irländska terrier, bedlingtonterrier, staffordshire bullterrier, foxterrier, dandie dinmont terrier och glen of imaal. Dessutom tror man att cairnterrier blandats in i aveln någon gång under 30- och 40-talen. Kennel Colonsay korsade in sealyhamterrier genom en lucas terrier (korsning mellan sealyham och norfolk) och strävvhårig tax. Under 40-talet korsades även borderterrier in i rasen liksom lakelandterrier under 50-talet, bland annat för att förbättra längden på halsen.

Målet med den första aveln var att få fram pigga, energiska hundar som kunde utrota skadedjur men även fungera som sällskap åt bland annat studenterna i Cambridge. Norfolkterriern har alltså redan från början varit en nytto- och sällskapshund.

Idag är norfolkterriern i första hand en sällskapshund. En och annan norfolkterrier fångar än idag råttor och lägger dem på hög, medan andra tittar på råttorna när de springer förbi utan minsta ansträngning att försöka fånga dem.

En del norfolkterrierägare tränar/tävlar lydnad, agility, viltspår, nosework eller liknande aktiviteter med sina hundar.

1964 importerades den första norfolkterriern till Sverige. Det var en dräktig tik från England. Hon fick senare två valpar. Den andra kullen i Sverige producerade landets första champion. Under 60-talet importerades 14 hundar från England och 12 kullar registrerades. Registreringssiffrorna hade sin topp 2004 med 161 registreringar varav fem var importer. Därefter har antal registreringar stadigt dalat för att 2024 öka till 84 registreringar varav 9 var importer.

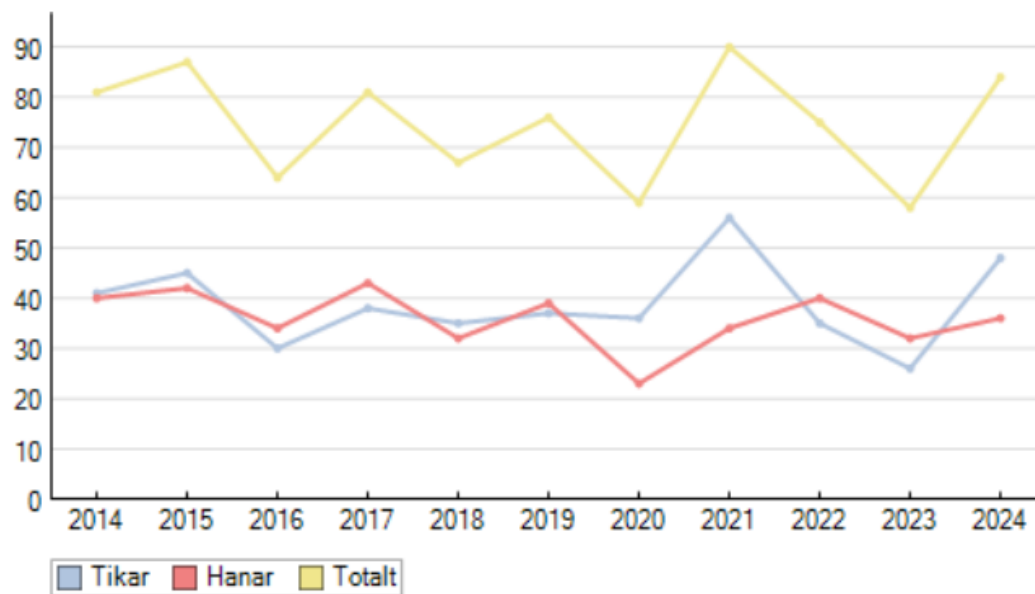
Population

Nuläge

I detta avsnitt presenteras statistik över de senaste tio åren (2014 – 2024) när det gäller antal registreringar, kullstorlekar, inavelsgrad i procent per generation samt antal tikar och hanar som har gått i avel under denna period. Samtliga data är hämtade från SKKs avelsdatasystem.

Tabell 1. Antal nyregistrerade norfolkterrier under åren 2014–2024.

Antal reg/år	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tikar (varav importer)	41 (3)	45 (3)	30 (3)	38 (2)	35 (1)	37 (1)	36 (1)	56 (3)	35	26 (1)	48 (8)
Hanar (varav importer)	40 (1)	42 (3)	34 (3)	43 (4)	32 (1)	39 (1)	23 (1)	37	40 (2)	32 (2)	36 (1)
Totalt	81 (4)	87 (6)	64 (6)	81 (6)	67 (2)	76 (2)	59 (2)	90 (3)	75 (2)	58 (3)	84 (9)

Figur 1. Grafer över antal nyregistreringar för åren 2014 – 2024, vilka visar på en variation över de senaste åren.

Tabell 2. Genomsnittlig kullstorlek under de senaste tio åren, 2014 – 2024.

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
2,8	2,9	2,6	3,3	3,2	2,9	2,6	3,3	2,7	2,8	3,2

Tabell 3. Totala antalet kullar per år, 2014 – 2024.

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
25	27	23	25	19	25	23	27	27	17	23

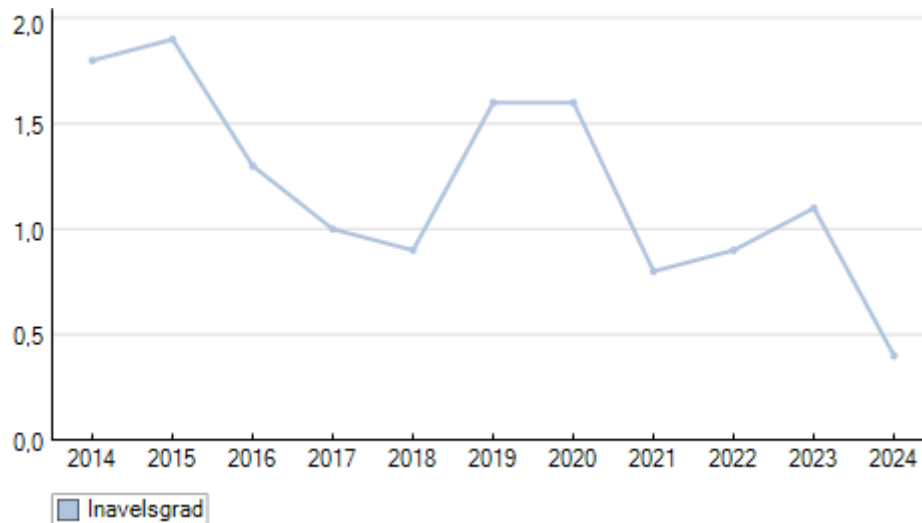
Tabell 4. Rasens genomsnittliga inavelsökning, beräknad på fem generationer.

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1,8%	1,9%	1,3%	1%	0,9%	1,6%	1,6%	0,8%	0,9%	1,1%	0,4%

Inavelsökningen har varit tillfredsställande låg och medelvärdet har hållit sig under den rekommenderade gränsen av 2,5%, beräknad över 5 generationer. Enstaka kombinationer har överskridit den rekommenderade maxgränsen på 6,25%. (se nedan, tabell 5)

Tabell 5. Genomförda kombinationer under åren 2014 – 2024 fördelade utifrån procentuell grad av inavelsökning.

	Kullar födda år										
Fördelning parningar i %	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Upp t o m 6,25%	25	25	23	24	19	23	22	27	26	17	22
6,26% - 12,49%	0	2	0	1	0	2	0	0	1	0	1
12,5% - 24,99%	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
25% -	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Figur 2. Graf över procentuell inavelsökning per ny generation för åren 2014 – 2024.

Tabell 6. Antal **olika** tikar respektive hanar använda i avel under åren 2014 – 2024 (År = födelsedatum för kull)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kullar	25	27	23	25	19	25	23	27	27	17	23
Tikar	24	27	23	25	19	23	23	25	26	17	23
Hanar	15	18	20	15	10	15	17	18	20	10	15

Under de senaste sex åren har de flesta tikarna fått sin första kull mellan 2 – 3 års ålder. Hanarna debuterar tidigare, några så tidigt som före 18 månaders ålder, den yngsta vid 11 månaders ålder.

Endast ett fåtal hanar har använts mer än vad klubben rekommenderar. I övrigt är det tillfredsställande spridning på hanhundsanvändningen. Eftersom kullstorlekarna på rasen är små är antalet valpar per tik inte något vi behöver reflektera över.

När det gäller förekomsten av barnbarn går det inte att utskilja någon speciell trend för rasen. En del hanar som fått många avkommor kan ha liknande antal barnbarn som hanar med få avkommor. Detsamma gäller för tikarna.

Vad gäller inavelsgradsökning ser vi inget alarmerande, men självklart behöver vi beakta det. Huvuddelen av hundar som importeras till Sverige kommer från våra nordiska grannländer, även importer från England samt övriga Europa förekommer.

Under åren 2014 – 2024 har 19 hanar och 26 tikar importerats. Fördelningen ligger i huvudsak jämt under dessa år (några fler tikar under 2024).

Långsiktiga mål

För att i möjligaste mån bibehålla rasens genetiska variation bör inavelsökningen hållas så låg som möjligt och max 2,5% beräknat på 5 generationer.

Inavelsgraden i enskilda kombinationer ska vara så låg som möjligt men max 6,25% dvs kusinparning beräknat i SKK/avelsdata.

Undvika att upprepa parningskombinationer utan använda så obesläktade individer som möjligt i aveln.

Ingen hanhund ska lämna fler avkommor än vad som motsvaras av 25 % av de senaste fem årens registreringar (för 2024 innebär det 18 valpar, vilket kan överskridas något med hänsyn till sista kullens storlek).

Kortsiktiga mål

Bibehålla nuvarande genomsnitt om 73 registreringar (under de senaste 5 åren) samt arbeta för att öka antalet registrerade norfolkterrier år till år för att efter kommande femårsperiod (vid nästa revidering av RAS) ha ökat populationen till att stadigt vara över 80 registreringar.

Handlingsplaner

Klubben ska jobba för att väcka intresse och knyta nya intresserade människor till rasen samt att öka samarbetet mellan både uppfödare och hanhundsägare. Klubben bör också tänka på att ta tillvara den kunskap som redan finns inom rasen, lyssna och lära, att uppfödarna drar egna slutsatser och sätter upp egna mål med standarden och rasens bästa för ögat.

Uppfödarna ska främja försäljning av valpar till ägare som kan tänka sig att ta någon valpkull, eller låta sin hanhund gå i avel för att få upp populationen och sprida den genetiska variationen.

Födda kullar och andra nyregistreringar skall fortsatt publiceras i klubbens tidning samt sammanställning av hanhundsanvändningen.

Klubben följer upp målen ovan vid avelskonferenserna samt använder dessa och hemsidan för att förbättra efterlevnaden av det som nämnts i målen. Avelskonferenserna kommer att hållas ca vartannat år.

Funktionsegenskaper och vardagsmentalitet

Nuläge

Klubben har i samarbete med olika klubbar anordnat BPH (Beskrivning Personlighet Hund) för klubbens medlemmar vid flertalet tillfällen, men under coronaåren anordnades inga BPH.

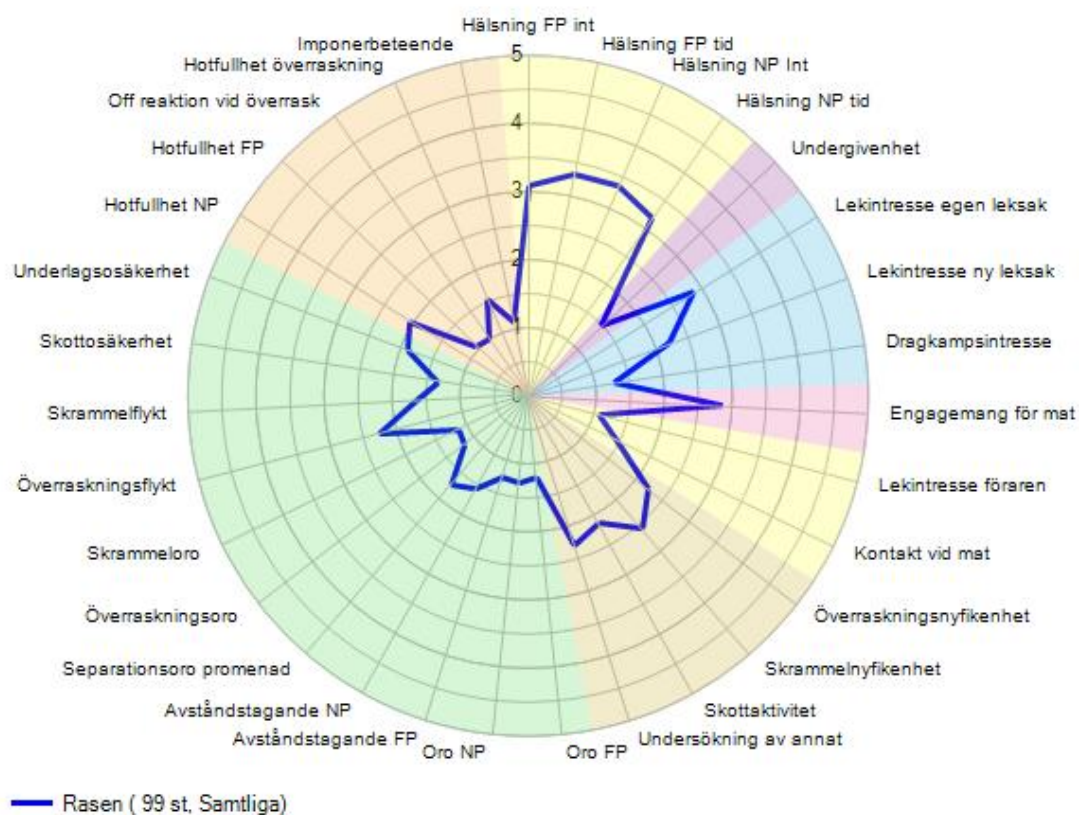
Ett begränsat antal frågor angående mentalitet har ställts i de hälsoenkäter som klubben skickat ut och där framgår att rasen fortfarande har kvar sin jaktinstinkt i olika grad. Även "terrieregenskaperna" finns i skiftande grad.

Vid utskickad hälsoenkät 2024 så framkommer det att 16 st. (av 170 svar) tycker att norfolkterriern har problem med sitt beteende. De svar som inkom var bl.a:

Jaktinstinkt, hundilska, stress, rädsla, skäller på mopeder, rymmer men kommer tillbaka mm.

Klubben anser inte att det här är något problem för rasen då det är en liten terrier som ska vara en "baddare för sin storlek". Vi behöver utbilda nya valpköpare om rasens ursprung och mentalitet.

BPH är den beskrivningsform som SNTK och SKK rekommenderar för rasen. Det är ännu för få hundar beskrivna på BPH för att kunna dra några säkra slutsatser. På avelskonferensen 2017 föreläste Ken Lundahl om BPH men antalet beskrivna norfolkterrier är hittills för litet för att kunna göra en utvärdering om rasen. Klubben lämnar bidrag till de ägare som genomför BPH, allt för att få upp statistiken. Det är 73 beskrivna norfolkterrier de senaste 10 åren.

Tabell 7. BPH-översikt över antal genomförda BPH per år under perioden 2014 – 2024, tabellen visar hundarnas födelseår och inte beskrivningens år.

Sammanställning per år	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2014 - 2024
Antal födda	71	79	59	82	61	73	59	90	74	48	72	769
Antal starter BPH under året	5	6	11	5	9	6	10	11	4	6		73
varav genomförda BPH	5	6	11	5	9	6	10	11	4	6		73
Med skott	5	6	11	5	9	6	10	11	4	6		73
varav - hanar	2	3	7	2	4	3	2	4	2	2		31
varav - tikar	3	3	4	3	5	3	8	7	2	4		42
Utan skott	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
varav - hanar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
varav - tikar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Ägaren avstår skott	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0		1
Beskrivaren avbryter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Ägaren avbryter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

Oacceptabelt beteende	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Fördjupad genomgång	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

När det gäller MH är denna beskrivningsmetod i det närmaste obefintlig för rasen idag. Fram t.o.m. hundar födda 2010 fick 56 hundar känd mentalstatus via MH. Därefter bara 1 född 2015 och 1 född 2019. En starkt bidragande orsak är att BPH är den metod som bättre passar våra terrier och därför används idag, i stället för MH som inte är ämnat för norfolkterrier.

Mentalitet och bruksegenskaper i förhållande till rasstandarden

Norfolkterriern är en av de minsta terrierraserna men en "baddare" för sin storlek. Rasstandarden säger att norfolkterriern ska vara en liten, vaken, orädd, vänlig och inte grälsjuk hund. T.o.m. födelseåret 2023 har 92 svenska hundar och ytterligare några importörer startat på BPH, alla genomförda och alla utom 2 med skott. Resultatet som hittills finns visar att norfolkterriern behållit sin karaktär av att vara en livlig, social och orädd hund.

För att behålla de egenskaper som står angivna i rasstandarden måste man ha i åtanke att de genetiska förutsättningarna är viktiga för hunden. Miljön, d.v.s. de levnadsförutsättningar valpen ges under sin uppväxt och livstid avgör hur väl hundens mentalitet tillvaratas. Uppfödaren har här ett stort ansvar att informera valpköparen om den rastypiska mentaliteten och uppmuntra till att genomföra BPH.

Tävlingar

Under åren 2018-2024 har vi haft 19 ekipage som har tävlat i nosework, 5 ekipage i agility, 4 ekipage i lydnad, 10 ekipage i rallylydnad samt ett antal ekipage i viltspår med viltspårschampionat som resultat. Det här ser vi som mycket positivt i klubben.

Långsiktiga mål

Under en längre period försöka få ihop de 200 individer som behövs för utvärdering av rasen och få en rasprofil för BPH.

Kortsiktiga mål

Under de kommande fem åren uppnå totalt 100 starter på BPH, för att komma halvvägs till målet 200 starter som behövs för en utvärdering av rasen. Minst 25 % av antalet registrerade hundar ska genomföra BPH per år.

Handlingsplaner

Uppfödare och hanhundsägare bör BPH-beskriva sina avelshundar och liksom SNTK bör de uppmuntra valpköpare att låta BPH-beskriva sina hundar, dels för att ägaren skall lära känna sin hund bättre, dels för att få ett bredare underlag för kartläggning av rasens mentala status.

Valpköpare bör via uppfödaren erbjudas medlemskap i SNTK för att lättare kunna bli informerade och därmed bli kunnigare om rasen. Ett speciellt "gåvomedlemskap" till reducerat pris finns för det ändamålet.

Klubben uppmuntrar också uppfödare att ordna egna BPH-tillfällen. Uppfödare som uppnått minst 5 BPH-uppfödningar diplomerar av SKK och uppmärksammas i klubbens tidning (detta görs även i SvTek:s Terrierposten).

Forum för det ovan nämnda är klubbens avelskonferenser, hemsidan samt klubbens tidning.

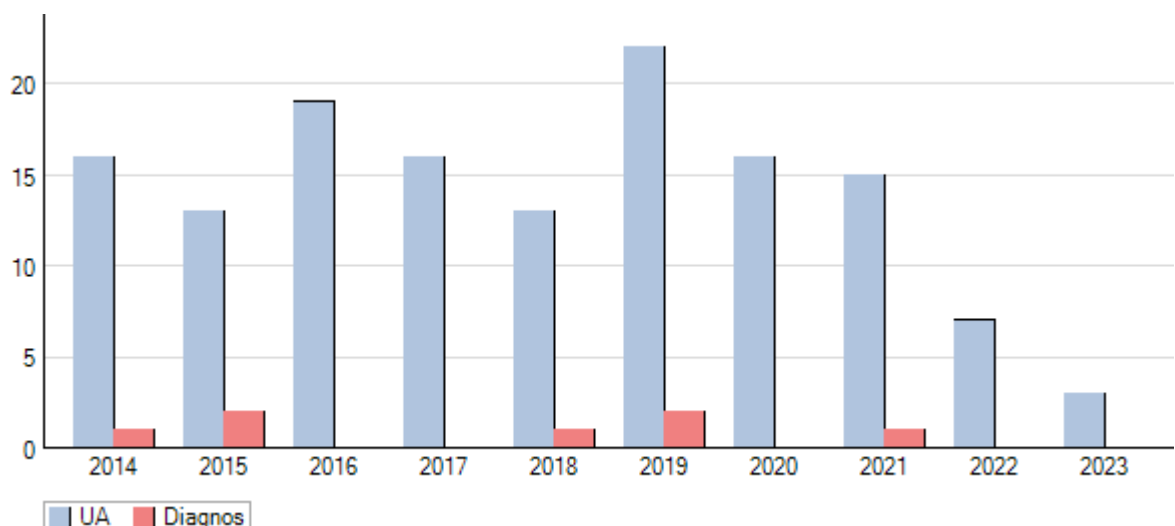
Klubben bör ta fram en folder med information som uppfödare kan ge till sina valpköpare i samband med försäljning.

Uppfödare ska informera och öka medvetenheten hos valpköpare om rasen, inklusive dess styrkor och egenskaper. Samt att uppmuntra valpköpare att gå kurser samt ta del av de olika klubbarnas utbildningar. Alla som har ett intresse i rasen ska gemensamt hjälpa till att engagera och utbilda hundägare i vilka egenskaper en norfolkterrier förväntas ha.

Hälsa

Nuläge

Norfolkterriern har mestadels betraktats som en frisk och sund hund. Inga SKK hälsoprogram finns för rasen. Ögonlysningar har genomförts under en längre tid för att följa upp eventuella ögonproblem, se Figur 3.

Figur 3. Antal ögonlysta svenska norfolkterrier enligt nya protokollet per födelseår (2014 – 2023), röda staplar visar antal individer med diagnoser och blå staplar visar antal individer utan anmärkning.

Utvärderingen av de här ögonlysningarna visar att rasen har få diagnoser på ögonen, framför allt de ärftliga diagnoserna. Från 2014 är det 142 ögonlysta svenska individer. Det finns dock ett stort mörkertal eftersom en så liten del av populationen ögonlyses. Men det ska också tilläggas att under *Listor* i SKKs avelsdata finns *alla* ögonlysningar registrerade, totalt 459 (därav 404 ua och 55 diagnoser) under ovan angivna tidsperiod, och då ingår även importen (som ofta använts i avel). OBS att samma individ kan ha lysts flera gånger, och det gäller även resultaten, att samma individ kan förekomma flera gånger, både som ua och med diagnos.

Se sammanställd statistik över ögonlysningarna från och med 2013 till och med 2023 i bilaga 2. Finns dock en hel del skador/olycksfall som orsakat veterinärvård av ögon enligt Agria Breed Profile, se även SKKs utlåtande.

Enligt uppgift från uppfödarna till AK, hösten 2022, auskulteras hjärtan på individer som går i avel. Detta sker oftast i samband med ögonlysning, vaccination eller andra veterinärbesök inom ett år före parning. Jens Häggström (2024) rekommenderade att fortsätta auskultationer av hjärtan. Vid misstanke om den progresseiva sjukdomen MMVD (myxomatös klaffdegeneration), som är hundens vanligaste hjärtsjukdom och förekommer i rasen, kan ekokardiografisk undersökning göras. Det är viktigt att vi får kunskap om affekterade individer, för att om möjligt undvika att dubblera affekterade individer i framtida avel.

På avelskonferensen 2022 presenterades Agria Breed Profile. I denna konstateras att den vanligast orsaken till att norfolkterrier besöker veterinär är mag- och tarmbesvär. Rasen är överrepresenterad vad gäller veterinärbesök gällande blåsljud. Det statistiska underlaget för rasen är dock för litet för att säkert kunna dra slutsatser och det framkommer inte vid vilken ålder besöken görs.

2024 skickades en hälsoenkät ut. 170 svar, ca 20% av aktuell population i SKK Hunddata. Här framkom ingenting väsentligt för rasens välbefinnande och hälsa. Vi kan konstatera att vi har en frisk ras. Se sammanställningen av hälsoenkäten i bilaga 3.

Inga kända reproduktionsproblem förekommer.

Mål

Att föda upp friska och sunda norfolkterrier.

Handlingsplaner

Endast friska och symptomfria hundar ska användas i avel.

Alla avelsdjur rekommenderas vara ögonlysta inom ett år före parning.

Alla avelsdjur ska ha auskulterade hjärtan inom ett år före parning.

Alla individer som används i avel skall kunna fortplanta sig naturligt.

Uppfödare uppmanas att informera valpköpare om konsekvenserna av kastration både gällande hunden som individ och för rasen.

Uppfödare, hanhundsägare och hundägare uppmanas att informera klubbens avelsråd om sjukdomsfall, som enligt veterinär kan vara genetiskt betingade.

Uppfödare, hanhundsägare och hundägare uppmanas att besvara hälsoenkäter så att klubben genom information till uppfödarna kan motverka spridning av ärftliga sjukdomar och defekter.

Exteriör

Nuläge

Norfolkterriern har utvecklats från att vara mycket variationsrik i sitt utseende till den hund som idag mer överensstämmer med rasstandarden. Denna utveckling har skett utan att rasen för den skull förlorat sina funktioner, t ex som jägare och sällskap.

Rasstandarden anger att norfolkterriern är en av de minsta terrierna. Den är en liten, låg, livlig hund, kompakt och kraftig med kort rygg, god massa och benstomme med en idealmankhöjd på 25 cm. Noteras kan att den engelska rasstandarden 2014 vid omvandling från tum till cm anger 25 cm som idealmått för rasen. Tidigare angav den svenska rasstandarden 25-26 cm.

Mätningen av mankhöjd 2012 (se tabell 8 nedan) visar att hundarna som representerat rasen vid mätningen väl stämmer med idealmankhöjden. Detta har även varit fallet vid mätningarna 1997, 2002 och 2007. Klubben anser inte att det är något problem med storleken. Men om utvecklingen går åt något håll så kommer vi ha nya mätningar på våra specialer.

Tabell 8. Resultat av mätningar av mankhöjd 2012.

Kön	Antal	Minst	Störst	Medel
Hanar	13	24 cm	28 cm	26,15 cm
Tikar	13	24 cm	26 cm	24,73 cm

Huvud:

Skallparti – skallen ska vara bred och endast svagt välvd med god bredd mellan öronen.
Överensstämmer bra med dagens hundar.

Stop – Stopet ska vara tydligt markerat.
Överensstämmer bra med dagens hundar.

Nosparti – Nospartiet ska vara kilformat och kraftigt. Noslängden ska vara ca 2/3 av avståndet från stop till nackknöl.
Nospartiet behöver i många fall vara kraftigare och mer utfyllt under ögonen.

Bett/käkar – Bettet ska vara ett komplett saxbett med kraftiga och ganska stora tänder.
Kraftiga käkar.
Betten kan vara varierande och det förekommer att tänder saknas. Tunna underkäkar med trånga bett förekommer.

Ögon – Ögonen ska vara ovala och mörka.
En del stora och/eller runda ögon kan fortfarande ses liksom ögon åt det ljusare hållet.

Öron – Öronen ska vara medelstora, V-formade med svagt rundade spetsar, framåtvikta tätt intill kinderna.

Överensstämmer bra med dagens hundar.

Hals: – Halsen ska vara medellång och kraftig.

Överensstämmer bra med dagens hundar.

Kropp: - Kroppen ska vara kompakt.

Rygglinje – Rygglinjen ska vara plan.

Överensstämmer bra med dagens hundar.

Rygg – Ryggen liksom länden ska vara kort.

Rygglängden kan variera, oftast åt det längre hållet.

Bröstkorg – Bröstkorgen ska ha väl välvda revben.

Överensstämmer bra med dagens hundar. Noteras kan dock att bröstkorgarna ibland är något korta vilket kan ge längre länd.

Svans: – Svansen ska vara av måttlig längd i balans med hunden, tjock vid ansättningen och avsmalnande mot spetsen. Den skall vara så rak som möjligt och bäras käckt men inte överdrivet glatt över ryggen.

Extremiteter: – Extremiteterna ska vara välvinklade och parallella.

Skuldra/överarm – Skuldran ska vara torr och väl tillbakalagd. Skuldra och överarm ska vara av ungefär samma längd och vinkel.

Generellt behövs bättre tillbakalagda skuldror och längre överarmar.

Framben – Frambenen ska vara korta, kraftfulla och raka.

Breda fronter med lösa armbågar förekommer såväl som krokiga framben.

Framtassar – Framtassarna ska vara runda med tjocka trampdynor.

Lösa tassar med svaga mellanhänder förekommer.

Kors/lår – Kors och lår ska ha god muskulatur och vara av ungefär samma längd och vinkel.

Överensstämmer bra med dagens hundar.

Knäled – Knäleden ska vara välvinklad.

Överensstämmer bra med dagens hundar men en del både knappa och övervinklade knäleder finns.

Hasled – Hasorna ska vara korta. De ska vara raka sedda bakifrån och ge ett ordentligt påskjut i rörelse.

Generellt sett önskas kortare hasor på rasen.

Baktassar – Baktassarna ska vara runda med tjocka trampdynor.

Överensstämmer bra med dagens hundar.

Päls: – Pälsen skall vara hård, sträv, rak och tätt åtliggande.

Strävheten varierar men de flesta håller sig inom måttet för strävhet.

Det har på senare år blivit vanligare med felaktig lång päls – ”fluffy”, en helt annan pälstyp än den sträva. Denna typ av päls går ej att rycka. De här valparna säljs som rena sällskapshundar då de inte går att ställa ut.

Anm. Kommentarererna ovan grundar sig huvudsakligen på omdömen i utställningskritiker.

På exteriördomarkonferensen 2021 sammanfattades exteriören på följande sätt:

Den generella kvaliteten har försämrats. Stor spridning i kvaliteten, få topphundar.

Vid bedömning av rasen ska följande särskilt beaktas:

- Stora variationer i typ och kvalitet, men se upp med dvärghundstyp. Sök korrekt typ.
- Dvärghundsbetonade huvuden med stora runda ögon förekommer.
- Se upp med storleken och tunna benstommar.
- Eftersträva de korrekta proportionerna. För långa, låga hundar förekommer.
- Krokiga framben är tämligen vanligt. Känn efter noga.

Mål

Norfolkterriern ska vara en sund, strävhairig hund med korrekt balans mellan höjd och längd och med ett fulltandat korrekt saxbett enligt rasstandarden.

Handlingsplaner

Klubben ska uppmuntra uppfödarna att vara noga med val av avelsdjur (tik/hane) så att dessa är friska och sunda samt i övrigt stämma in så bra som möjligt med rasstandarden.

Klubben ska öka kunskapen hos uppfödare rörande rasstandard, konstruktion och anatomi genom att erbjuda föreläsningar/information på klubbens avelskonferenser.

När det gäller felaktig lång mjuk päls, s.k. ”fluffy”, så uppmuntrar klubben uppfödarna att ta DNA prov på sina avelsdjur för att kunna begränsa uppkomsten av fluffy valpar.

Handlingsplaner för rasklubben

Klubben ska:

- verka för gott samarbete, öppenhet och ärlighet uppfödare/handhundsägare emellan genom lämpliga aktiviteter som t.ex. avelskonferenser så att så många som möjligt deltagar.
- väcka intresse för och främja avel av mentalt och fysiskt sunda och exteriört fullgoda hundar
- informera om vikten att avla på hundar som kan fortplanta sig naturligt.
- bevara och utveckla rasens specifika egenskaper och verka för att avelsmässiga mål uppnås
- informera och sprida kunskap om rasens beteende, dess fostran, utbildning och vård
- ska bevaka och arbeta med frågor som har ett rasspecifikt intresse för hundägare och hundägandet
- skapa och vidmakthålla goda relationer mellan omvärlden och hundägaren och hundägandet

Plan för fortsatt arbete i klubben

Årliga utvärderingar av de mål och strategier som finns angivna i detta dokument ska ske för att få ett så bra underlag som möjligt inför nästa revidering av RAS om fem år.

Källförteckning:

SKKs Avelsdata och Agria Breed profile

Bilagor

Bilaga 1. SKKs utlåtande över reviderat RAS 2020.

Bilaga 2. Sammanställning av ögonlysningar 2013–2017, sammanställning av ögonlysningar 2018-2023.

Bilaga 3. Sammanställning av utskickad hälsoenkät 2024.

Bilaga 1 SKK utlåtande över reviderat RAS 2020

Utlåtande över reviderat RAS för norfolkterrier.

Undertecknad har på uppdrag av SKK/AK granskat klubbens förslag till revidering av RAS.

Dokumentet är väldisponerat med intressant läsning om rasens ursprung och historia. Den största utmaningen är svårigheterna att bedriva avel inom en så liten raspopulation och därför är det av yttersta vikt att göra riktiga prioriteringar för att nå framgång utan att riskera att ytterligare utarma rasen på genetisk variation.

Följande synpunkter kan användas i ert fortsatta arbete med RAS:

- Registreringssiffror, kullstorlekar, inavelstrend m.m. bör redovisas under en längre period än de senaste 5 åren för att ge bättre perspektiv på förändringar över tid.
- Eftersom rasen är så liten i Sverige och en stor andel avelsdjur är importer vore det intressant att veta hur stora populationer det finns i världen och släktskapet med den svenska.
- För att sänka rasens inavelsgrad är det mycket viktigt att åtminstone försöka undvika att kombinationer över 6,25% görs då de får stor inverkan på hela rasens inavelsgrad när så få kullar produceras.
- Beträffande rasens hälsoproblematik är det viktigt att prioritera rätt med den information som finns från försäkringsbolag, enkäter m.m. Agria Breed Profile borde redovisas även om antalet försäkrade hundar är lågt.
- Där är rasen klart överrepresenterad när det gäller hjärtklaffsjukdom. Man rekommenderar helt korrekt att hjärtundersöka sina avelsdjur. En viktig åtgärd är också att senarelägga avelsdebuten för att få mer info om föräldragenerationens hjärtstatus.
- Rasen är också överrepresenterad med sjukdomar i urinvägarna och ögonsjukdomar innebärande hornhinnescår. Detta borde analyseras ytterligare.

Lycka till med ert fortsatta RAS-arbete!

Mariefred 2020-01-27

Elisabeth Rhodin

Bilaga 2 Ögonlysningar

Genomförda ögonslysningar åren 20180101–20231231

Diagnos	Antal
PPM, iris-iris lindrig	6
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ej ärftlig	2
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ärftlighet kan f.n. ej bedömas	2
Katarakt, partiell cortex främre, måttlig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex bakre, lindrig. Genetisk betydelse okänd	1
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, lindrig. Ej ärftlig	2
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, lindrig. Ärftl. kan f.n. ej bedömas	2
Katarakt, partiell cortex, BPK, lindrig. Ärftlig	2
Katarakt, partiell cortex, BPK, måttlig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex främre Y-söm, lindrig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell nukleus, lindrig. Ärftlighet kan f.n. ej bedömas	2
Katarakt, partiell nukleus, lindrig. Genetisk betydelse okänd	3
Retinopati. Genetisk betydelse okänd	2
Öga UA	217

Summering av 244 ögonlysta så har 3 st någon ärftlig diagnos. Vilket är 1,2% av våra hundar. Ingen har rapporterat någon blind hund, vare sig till avelsrådet eller genom hälsoenkäten. Så summeringen är att Norfolkterrier inte har några kliniska problem av ögonen.

Av de här 3 hundarna var en ögonlyst ua vid 6 års ålder, diagnosen kom vid 7 års ålder. En ögonlyst ua vid 2,5 år och fick diagnosen vid 4,5 år. En ögonlyst ua vid 1,5 år och fick diagnosen vid 3,5 år

En av de anmärkta hundarna var kullbror med mamman till den andra, det är den enda släktskapen.

INGEN AV DE HÄR DIAGNOSERNA LEDER TILL BLINDHET!

Ögonlysningar 20130101–20171231

Diagnos	Antal
PPM, iris-iris lindrig	5
Micropapill	1
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ej ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Ärftlig	2
Katarakt, partiell cortex främre, lindrig. Genetisk betydelse okänd	2
Katarakt, partiell cortex bakre, lindrig. Genetisk betydelse okänd	1
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, lindrig. Ej ärftlig	1
Katarakt, partiell cortex ekvatoriell, lindrig. Genetisk betydelse okänd	2
Katarakt, partiell cortex, BPK, lindrig. Ärftlig	4
Katarakt, partiell cortex främre Y-söm, lindrig. Ärftlig	1
Katarakt, partiell nukleus, lindrig. Ärftlighet kan f.n. ej bedömas	1
Retinopati. Ej ärftlig	1
Retinopati. Ärftlighet kan förnävarande ej bedömas	2
Retinopati. Genetisk betydelse okänd	1
Vitreusprolaps	1
Öga UA	209
Corneadystrofi	1

Summering av 236 ögonlysta hundar så har 3 st hundar någon ärftlig diagnos. Vilket är 1,2% av våra ögonlysta hundar. En av de hundarna är med i ovanstående statistik 2018-2023.

Ingen av de här tre hundarna är släkt med varandra.

Av de 2 hundarna som inte är med i ovanstående statistik så var en ögonlyst ua vid 3,5 års ålder och fick diagnosen vid 9 års ålder. Den andra var ögonlyst ua vid 2 år och fick diagnosen vid 3 års ålder.

Alla data hämtade från SKK's avelsdata och få av diagnoserna anses ärftliga samt att ingen av diagnoserna leder till blindhet. Vilket var skälet till att vi började ögonlysa i början av 2000-talet. Då uppkom det två med total katarakt vilket vi inte hittat sedan dess (en på 90-talet och en i mitten på 00-talet).

Bilaga 3 Hälsoenkät

Sammanställning av hälsoenkät

Norfolkterrier födda mellan 2010–2023, 170 svar

66 hanar och 104 tikar

14 döda och 156 levande

Samma hund kan förekomma i flera svar!

Ålder vid dödsfall

3 st 0 år: 1 Förträngning i nacken, 1 Porto cava shunt, 1 njursvikt

4 st 2 år: 1 Olyckshändelse, 1 Hjärnhinneinflammation, 1 Mjukdelsarkom, 1 kronisk njurinflammation

1 st 4 år: Glomerulonefrit

1 st 5 år: Njurinsufficiens

1 st 6 år: Sepsis efter livmodersinflammation

1 st 11 år: Cancer

1 st 12 år: ingen orsak

2 st 13 år: 1 invärtes blödning, 1 ålder

Kryptorschid 1 st

Kastrerad / Steriliserad

10 hanar, 1 av medicinska orsaker

23 tikar, 6 av medicinska orsaker

Klåda

2 st som uppkom vid 1 och 4 års ålder båda med hudinfektioner

Öron

8 st med öronproblem vid enstaka tillfällen

Ögon

23 st med ögonproblem bestående av ögoninflammationer, rinnande ögon och något hornhinnesår. Ingen anmärkning av känd ärftlig karaktär enligt ägarinformation.

Se vidare faktiska ögonlysningar redovisade separat.

Mage och tarm

58 st med problem någon gång

2 st Bukspottskörtelinflammation

1 Pankreatit

Ingen annan anmärkning av genetisk betydelse, enligt rapport från hundägaren.

4 st med Halsinfektion

11 st med urinvägsinfektion

Annan infektion 9 anmärkningar

1 st med Juvenil ullcellit

Resterande utan genetisk betydelse en.l ägaranmärkn.

Hjärtat

9 st med anmärkning vid åldrarna: 4, 5, 6, 3 st 9, 10, 12 och 13 år

Diagonser:

1 ingen 6 år

1 Endokardios 9 år

1 MMVD 9 år

2 Myxomatös mistralisklaffdegeneration 4 och 10 år

1 Läckande mistralisklaff 13 år

1 Lätt blåsljud 9 år

1 Blåsljud grad 2 12 år

1 Blåsljud på hjärtat 5 år

Krampanfall

1 mkt ofta upptäcktes vid 0 år, hjärnhinneinflammation

1 enstaka tillfällen upptäcktes vid 2 år i samband med hjärnhinneinflammation

Ingen inrapportering av epilepsi

Cancer

2 st

1 Magtumör

1 Mjukdelssarkom

Lever och Njurar

8 st

1 Porto cava shunt 0 år

1 Njurinsufficiens 5 år

1 Glomerulonefrit 4 år

1 Dåliga levervärden 8 år

1 Kronisk njurinflammation 2 år

1 Njursvikt 0 år

1 Njurpåverkan förmodligen förgiftning 6 år

1 Kronisk njursvikt 10 år

Ingen diabetes

Ingen Addison

Ingen sköldkörtelhormonrubbing

Ingen Cushing

Ingen prostatasjukdom

Skendräktig

46 st ja

Livmoderinflammation

5 st, 4 st opererade en behandlad med antibiotika

Ålder 2x 10 år, 6 år, 3 år och antibiotika behandlade 3 år

Tandsten

47 st